

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

PNIK-I.4131.463.2025

Łódź, 26 czerwca 2025 r.

Rada Gminy Łowicz

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XVII/81/25 Rady Gminy Łowicz z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 18 czerwca 2025 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Gminy Łowicz stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawa. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6,

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Po analizie postanowień przedmiotowej uchwały organ nadzoru przedstawia następujące zastrzeżenia.

W § 3 i § 5 ust. 1 uchwały Rada Gminy Łowicz wskazała komu i na jakich zasadach mogą być przyznawane usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych, oraz uregulowała kwestie dotyczące wywiadu środowiskowego, powołując się jednocześnie na przepisy ustawy. W ocenie organu nadzoru wymienione przepisy uchwały przekraczają zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6 a ustawy. Rada nie została bowiem upoważniona do zawarcia w uchwale regulacji w ww. przedmiocie. Ponadto ww. kwestie stanowią ogólne zasady, które zostały już uregulowane w ustawie. Z uwagi na powyższe podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd75/20).

Treść § 4 i § 5 ust. 7 uchwały przekracza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy. Z treści ww. przepisu ustawy nie wynika bowiem upoważnienie do uregulowania kwestii "dostosowania" usług do określonych potrzeb osób uprawnionych do usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

W § 5 ust. 2 uchwały Rada Gminy Łowicz postanowiła, że "Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, innej osoby a także z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.". W ocenie organu nadzoru wprowadzenie takiego zapisu stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana do uregulowania organowi stanowiącemu gminy przez ustawodawcę w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy. Dodatkowo zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 102 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1). Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2). Zauważyć zatem należy, że rada dopuściła się modyfikacji regulacji ustawowej.

W § 6 ust. 1 uchwały Rada Gminy Łowicz zawarła postanowienie dotyczące zakresu i wymiaru przyznawanych usług w odniesieniu do usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Tymczasem z art. 50 ust. 6a ustawy wynika upoważnienie do uregulowania zakresu i wymiaru świadczonych usług jedynie w odniesieniu do usług sąsiedzkich.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Treść § 6 ust. 1 uchwały przekracza zatem zakres delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Zgodnie z regulacją zawartą w § 6 ust. 5 uchwały "Rozliczenie za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dokonywane będzie miesięcznie w oparciu o „Kartę czasu pracy” osoby sprawującej opiekę, potwierdzoną pisemnie przez świadczeniobiorcę, która stanowi załącznik Nr 1 do Uchwały.". Zaznaczyć należy, że z art. 50 ust. 6a ustawy wynika upoważnienie do uregulowania sposobu rozliczania wykonywania usług w odniesieniu do usług sąsiedzkich. Tymczasem Rada Gminy Łowicz uregulowała sposób rozliczania wykonywania usług w odniesieniu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Treść § 6 ust. 5 uchwały przekracza zatem zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Treść § 10 ust. 1 uchwały nawiązuje do trybu egzekwowania należności za świadczenia, co stanowi przekroczenie zakresu delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Należy również wskazać, że rada nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6a bowiem nie uregulowała wymiaru usług sąsiedzkich.

Dodatkowo w ocenie organu nadzoru zarówno tytuł uchwały jak również treść § 1 uchwały powinny całkowicie odzwierciedlać zakres regulacji wynikających z art. 50 ust. 6 i 6a uchwały.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/enadzor albo ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłódzyńska

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Łowicz

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.